

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Križa v „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Vesolja bodo zavriskali naši narodni naprotniki — slovenskemu liberalizmu se je udi v »Družbi sv. Cirila in Metoda« posretilo pokazati svojo razdirajočo moč. Družbo v. Cirila in Metoda smo vedno smatrali za orišče, od katerega naj bodo odstranjeni trankarski boji in v katerega odboru naj si tranki pošteno razdelita mandate. Skupna narodna šolska družba ne bi smela nobeni tranki služiti za politične eksperimente strankarskega majoriziranja, ker pri takih poizkuh so prepri v vsakoletnih občnih zborih neizogibni in vzbujeno nezaupanje more na razvoj družbe, pri kateri bi Slovenci potrebovali navdušeno zbrane vse svoje sile, le kodljivo vplivati. Navdahnjeni tega prepričanja smo pohitili vsako leto na velike skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda«, z obžalovanjem smo gledali in se zatajevali, ko smo pred leti videli kako liberalci izrinjavajo iz odbora posamezne naše somišljenike. Tudi etos stoječ na zgoraj omenjenem stališču, nimo storili niti najmanjšega koraka za kako majoriziranje od naše strani, dasi smo vedeli, ako liberalci zahrbtno agitirajo in kako se našim somišljenikom niti glasovnice ne dostavljajo. Naši zastopniki so prišli na zborovanje navdušeni za pošteno skupno narodno delo, iti pogovora o kandidatih niso prej imeli, zatajevali se, da nasprotniki ne bodo pri tako nevarni družbi tirali svojega strankarstva lo skrajnosti — našli pa so na zborovanju ne nož skupnega narodnega dela, ampak zdresirano četo, večinoma kranjskih naših naprotnikov, pripravljeno za strankarski nakok. Tako se je pred očmi vseh obmejnih slovencev pokazalo, kdo je tisti, ki razdvaja n ki s silo hoče cepiti slovenske moči. Za nas n za našo narodno poštenost je to večjega omena, kakor pa da bi tudi mi z bojnimi klici rabili svoje somišljenike na politični boj k kupščini »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Včeraj že smo priobčili brzojavko o razpoloženju na občnem zboru. Brzojavko je poštni urad skandalozno pokvaril. Naš poročevalec je brzojavil, da je razpor neizogiben je tekom skupščine, ko so se pred volitvijo liberalci, na čelu jim liberalni akademiki, strano agitirali in pisali na glasovnice same svoje liberalne somišljenike in so imeli pripravljeno celo že tiskano listo. Oddana brzojavka se je glasila: Liberalci strastno agitirajo za Senekoviča in da v načelstvo nanovo pridejo omladinec dr. Gregor Žerjav, agitator za svobodno šolo dr. Fran Novak in član itajerske »Narodne stranke« Pahernik. Razpor neizogiben, ker namestu Tomo Zupana zagitirana večina ne bo volila nobenega naših.

Korošec in Štajercev malo, največ Kranjcev. In tako se je zgodilo. Celo nekateri člani iz vodstva so bili, ki so namenoma stali za agitacijo liberalnih dijakov in jim pomagali, blagajnik »Družbe sv. Cirila in Metoda«, dr. Hudovernik je bil, ki se je ognil v predvečer celo pogovoru o skupni listi. Tako se je zgodilo, da je na včerajšnjem občnem zboru bila od liberalne stranke vsiljena ogromni večini neliberalnih članov »Družbe sv. Cirila in Metoda« lista, pri kateri pogrešamo najnavadnejšega takta, da bi se namestu naših somišljenikov volili v odbor naši somišljeniki. Tako je postal za prvomestnika »Družbe sv. Cirila in Metoda« Andrej Senekovič, ki ima za »Družbo sv. Cirila in Metoda« samo to zaslugo, da je dal časih na leto za družbo dve kroni in še za ti kronici so ga morali tirjati; da je vsiljen v odbor mladi agitator liberalne stranke na Štajerskem Pahernik, ki za slovensko šolstvo in narodno delo nima absolutno nobenih zaslug in da je z agitatorjem za svobodno šolo dr. Franom Novakom se liberalna stranka postavila na stališče navadne politične demonstracije. Značilno pri tem je, da je pri tem s svojim glasom pomagal tudi Hribar, ki Hrvatom vse kaj družega pripoveduje. Kar so liberalci včeraj storili je, ako vpoštevamo položaj družbe — kričeča narodna brezvestnost! Za vse nasledke so odgovorni liberalci. Toda nadaljujmo s poročilom!

Msgr. Tomo Zupan častni član družbe.

Podpredsednik g. Luka Svetec je poročal, da je odstopil dosedanj nad 20letni prvomestnik gospod Tomo Zupan. V svoji vestnosti je zahteval, naj se mu vsi akti pošiljajo na Okroglo, in ker to družbini pisarni ni bilo mogoče, je odstopil. Predlaga, naj se msgr. Tomo Zupan izvoli za častnega člana družbe. Župnik g. Finžgar predlaga, naj se gospod msgr. Tomo Zupan izvoli za častnega predsednika družbe. Gospod Hudovernik pravi, da po pravilih to ni mogoče, nakar gospod Finžgar umakne svoj predlog. Msgr. Tomo Zupan je bil soglasno izvoljen za častnega člana.

Kritiki. — Še nekaj o blagajnikovem poročilu.

Nekateri napredni akademiki se zadnji čas poizkušajo postavljati s tem, da kot svojo velikansko, še nečuvno modrost povdarjajo stvari, katere so pobrali iz brošur o nemškem in češkem narodnoobrambnem manjšinskem delu. Gospodje nekatere samoobsebi umevne stvari posebno radi spravijo v obliko govora ali pa člankov in se časih sami sebe iz te »povodnji« ne vidijo. Smatrajo se za poklicane »kritike«. Tudi včeraj so se ti gospodje oglašali in pravili isto, kar so že v »Omladini« parkrat iz češčine prepisali, kar naj bi menda lahko zadoščalo. Dr. Gregor Žerjav je po prečitaniu tajniškega poročila želel, da naj bi

se skupščine ne sklicevale ob delavnikih in ne ob takó pozni uri. Sklicujejo naj se skupščine v krajih, kjer se radi prometnih sredstev skupščina lahko začne v prvih dopoldanskih urah. (Klici: V nedeljo!) Dr. Žerjav pravi, da se mora računati z dejstvom, da se narodno življenje več ne razvija v duhovščini. Narodno obrambno delo so prevzeli drugi sloji. Priznam duhovščini zasluge na obrambnem polju, a to ni važno in ni več v primeri z drugimi sloji. Govorik namigava, kakor bi se samo na ljubo duhovščini vršile skupščine ob delavnikih. (Dr. Korošec: Nihče od nas ni prošil za to. Nekaj se domišljuje!) Govornik dalje želi, naj bi se v tajniškem poročilu obdelalo agitatorično vprašanje, predvsem, zakaj podružnice spé in kako jih oživiti. Poročilo naj bi se dotaknilo vprašanja družbine organizacije. Centralizem pri družbi je na mestu, nekaj avtonomije naj bi se pa le dalo podružnicam. Pri mariborskih šolskih sestrah družba v šoli nima odločilnega vpliva. Kjer družba plača, mora tudi imeti odločujočo besede. Tajniško poročilo naj bi bolj razložilo razdeljevanje sil. Posebno zadeva o otroških vrtcih naj bi se bolj pojasnila. Otroci iz naših otroških vrtcev gredo v laške in nemške šole in se odtujujejo. Tajniško poročilo naj bi se dotikalo prepornih točk, statistično naj bi se povedalo, kje napredujemo, kje nazadujemo, ako n. pr. v Velikovu res nazadujemo. Dotakniti se je treba vprašanja, ali ni bolje, da se nastavlja na zavodih namesto samostanskih, posvetne moči (Klici: Sredstva!) Drugo leto naj se tega dotakne poročilo, ker enkrat se moramo o tem resno pogovoriti. (Blagajnik Hudovernik navdušeno ploska.)

Položaj družbe.

Nato je poročal blagajnik, notar g. Aleksander Hudovernik. Nekateri točke iz njegovega poročila smo že včeraj omenili, danes še pristavljamo: Letne prispevke je poslalo le 88 podružnic, 65 podružnic spi spanje pravičnega! Takih spečih podružnic je na Kranjskem 31, na Štajerskem 13, na Koroškem 9, na Primorskem 12. Posebno pointiral je blagajnik v svojem poročilu točko, da je »Slovenski Narod« nabral za družbo 2545 K, »Slovenec« je nabral 1334 K 21 v. (Že večkrat smo omenili, da so naši somišljeniki naravnost pošiljali prispevke družbinemu blagajniku, ker je to najenostavnejše.) Družbino posestveno premoženje znaša 186.000 K. Aktivna znašajo 202.025 K 71 v, pasiva 32.338 K 7 v. Dne 31. decembra 1906 je torej znašalo družbino čisto premoženje 169.687 K 64 v., pomnožilo se je premoženje leta 1906 za 6636 K. Tekom prihodnjega leta bo treba družbi 70.000 kron dohodkov, da se pokrijejo izdatki. Družba ustanovi otroška vrtca v Hrastniku in Celju, namerava ustanoviti otroški vrtec v Domžalah, letos otvori deško šolo na Muti, prihodnje

leto prevzame šolo v Št. Jakobu na Koroškem. Blagajnik omenja velikega naraščajočega dela nemškega »Schulvenena«, katerega dohodki so se samo v preteklem letu pomnožili za 91.279 K.

Jurist g. Ernest Rekar želi, naj bi se od slej tiskani računi pošiljali članom skupaj z glasovnicami. Pogreša tiskano bilanco. (Klici: Tako je! To je pomankljivo!) Treba je natančnejšega računa posameznih postavk: ali se je denar porabil za zidavo ali za šolski poduk. Družba v preteklem letu nikakor ni napredovala. Dohodek 63.983 K 78 v je vbeležen le, ker mu je prištet še preostanek iz l. 1905 v znesku 7265 K 71 v. Dohodki posameznih postavk so se znižali, le razglednice so rešile družbo. Poglejmo istrsko družbo, ki ima 107.820 K dohodkov. Lani so podružnice dale 24.230 K, letos samo 22.000 K. Kranjske podružnice so letos dale samo 8779 K 23 v, lani 12.431 K! In pravijo, da so Kranjci najbolj zavedni. (Dr. Rosina kliče: Na Kranjskem je največ analfabetov.) Primorska je več dala: lani okoli 5000 K, letos 7148 K 99 v. Pri naročanju družbinega blaga se zasluge ne sme dati Nemcu ali Italijanu. Družba je svoje nabiralnike naročila pri nemški tvrdki v Čeških Budjejevicah. Družbi daje milo Nemec. Družba naj napravila knjižnice, ki naj vrše nadaljevalno delo šole. Razglednice naj se trgovcem ceneje prodajajo.

Blagajnik g. Hudovernik omenja, da bo treba mnogo storiti, da družba prihodnje leto pokrije izdatke. Nabiralnike je družba naročila pri slovenski tvrdki Schneider & Verovšek, morda jih je ta dobila od nemške tvrdke. (Klici: To naj bi se prej pojasnilo.) Glede družbinih vžgalic omenja blagajnik, da je tvrdka Perdan imela pogodbo še za dve leti, vendar je prostovoljno napravila novo pogodbo, pri kateri garantira tvrdka družbi 6000 K letnih dohodkov, od 1. julija plačuje tvrdka od vsakega vagona družbi 240 K, prej je plačevala samo 200 K. Milo za sedaj še daje nemška tvrdka Krisper v Ljubljani, a to se bo izpremenilo.

Tajnikovo in blagajnikovo poročilo je bilo nato soglasno odobreno.

Burni prizori pri volitvah.

Prično se volitve. Ves čas prej so liberalci agitirali med seboj. Liberalni dijaki so imeli posebno mizo, raz katere so vodili agitacijo in pisali liberalno listo na glasovnice. Proti ravnatelju Deteli se je agitiralo že pred skupščino z neresnico, da se je odvedel! Obmejni Slovenci, na čelu jim dr. Brejc, so proti takemu majoriziranju v skupni šolski družbi odločno protestirali. Dr. Brejc je pristopil v družbi odličnih koroških in štajerskih Slovencev in z gospodom kanonom Kalanom k predsedstveni mizi, ter zahteval, naj se zadeva na pošten in pravičen način uredi. Li-

LISTEK.

Pod tatarskim jarmom.

Iz spisov H. Sienkiewicza. — Poslovenil J. A. Glonar.

(Dalje.)

Vendar pa še čuva Previdnost na različni način nad onimi, katere skuša. Ko bi ne bilo sramote in trpljenja, v kakršnem sem živl, bi me lahko Sukiman prodal v Carigrad ali v Galato, kjer so veliki sejmi za sužnje, a sedaj bi me, ker sem bil tako slab, nihče niti zastoni ne vzel, ker sem bil bolj podoben mrtvecu ali Lazarju, kakor pa vitezu. Ne le, da je bila moja halja umazana in je komaj krila mojo nagoto, ne le, da sta me glad in beda naredili živega kostnjaka, na glavi so mi zrasli dolgi lasje in brada, koža je popokala po celem telesu in bila polna tvorov in lišajev, ki sem jih nalezal pri velblodih. Drugi so mislili, da sem gobav in celo jetnikom sem se začel počasi studi. Ali jaz sem svoje telo, prazno obleke, ki se kakor vsaka druga obleka, raztrga in v cunje razpade, že davno daroval za svoje grehe, ker samo dve reči morata biti stalni: nesmrtna duša in čast, ki ima svoj početek v rodu in mu je tako vrojena in neobhodna lastnost, kakor svetloba nebeskim zvezdam —

IV.

Prišla je spomlad in toplejše solnce je zasvetilo nad mojo bedo. Tei sem se tako pri-

vadil, da sem popolnoma pozabil, da so tudi srečni ljudje na svetu. Štorklje, pastirice, lastovke in škrianci so leteli v celih trumah na sever, jaz pa sem jim naročal: Ptice drobne, ah, povejte ljudovladji in njenim stanovom, da sem vztrajal kot plemič in če tudi sem tako sklonjen k zemlji in me teptajo noge poganov, pred Bogom samo jokam, pred sovržniki pa kažem strogo, zavestno obličje in moj duh ni klonil. Konec moje muke je bil še daleč kje, ali vesna je prinesla izpremembo, nova pričakovanja, nove obljube. Na nebu nad Krimom se je kazala šiba božje jeze, repatica, utripala s svojim sinjim očesom in z repom napovedovala Krimu in poganstvu konec. Preplašeni Tatarji so ponoči okoli hodili, delali velik šum in trušč, spuščali množice zapaljenih strel proti nebu, da bi prepodili tega zlovesčega ptiča. Duhovniki so nalezali poste, čarovniki so prerokovali nesreče. Strah je prišel nad ljudska srca, in ta strah ni bil prazen, ker so prišle vesti, da razsaja nad Palus Maecotis kuga. Na dveh stezah so mislili to leto poslati oddelke nad ljudovlado ali jih niso poslali. Ljudje so v gruclah stali po ulicah, glasno govoriti niso smeli, le oči so obračali proti vzhodu, odkoder je moralo priti »črno čudo«, kakor so ga imenovali. Vedno več novih vestij je prihajalo med ljudstvo, dokler se ni raznesla novica, da se je pokazala kuga že v hanovi stolici. Sam han je utekel iz stolice. Jedni so pravili, da je odšel s svojimi ženami na južne gore, drugi, da pride v Kizlih, kjer morski vetrovi čistijo ozračje.

Prišel je tedaj han po nasvetu vražarjev

v Kizlih in gnal pred seboj velike črede, da bi imel s svojim dvorom dovolj hrane. Načelnik v Kizlihu, Sukiman, ga je z veliko častjo sprejel, ljudje pa so padali pred njim na obraz, ker ga imajo za Boga in mislijo, da je soroden z nebeskimi telesi. Orde ni bilo mnogo pri njem, samo dvor in kakih tisoč baskakov, nekaj hodž in ag v žolih kožuhih, ker so se bali, da se v velikem številu ljudi prej razširi kuga. Ona pa je razsajala po Krimu, posebno po onem delu, ki se zove Jenikalski. Tam se je vrgla na kako mesto, vzela danj, a drugih se je ogibala; kjer pa je šla, tam je padel celo ptič iz zraka. H Kizlihu se je približala za dva dni hoda. Tedaj se je zahvalil han Bogu, da ga je rešil, je bogato obdaril vražarje in osvobodil tudi mnogo jetnikov. In ravno, ko so drugi prejeli sadove njegove ljubezni, je prišla na mene zadnja izkušnja.

Nekega dne je jezdił mimo mojega ležišča, na katerem sem ležal, prijezdil je zelo blizu, pogledal na mene in vprašal Sukimana: »Kdo je ta bedni človek?« Kaj mu je Sukiman odgovoril, tega ne vem, videl sem le, da sta dolgo govorila in zdelo se mi je, da se pritožuje Sukiman nad mojo nehalnostjo in trdovratnostjo, ker je nazadnje rekel glasno: »Poskusi ga ti, gospod!« Radovedni han je prijezdil blizu k meni. Takoj sta letela pred njim dva stražnika k meni in vpila: »Na obraz, neumni pes!« a tega nisem storil, dasi sta me začela z dolgimi trstikami biti po glavi. Tedaj se je han že popolnoma približal k meni in me vprašal: »Zakaj nočeš pasti pred menoj na obraz?« Odgovoril sem mu: »Gospod, če to plemiču pred lastnim kraljem ne

pristoji, kako moreš zahtevati, da naj to stori pred tujim in poganom?« Tedaj se je obrnil han od mene in rekel: »Pametno si govoril, Sukiman!« In potem je zopet rekel: »Če bi ti dal na izbiro, da ali mi čast izkažeš in pred menoj na obraz padeš, za kar bi ti dal svobodo, ali pa da mureš strašne smrti; — kaj bi si ti izbral?« Nato sem mu odgovoril, da si jetnik ne sme ničesar izbirati, naj torej stori z menoj kar hoče, a naj pomisli, da more vsak, tudi najnavadnejši človek, zadati smrt, dostojanstvo monarha pa izvira iz volje božje in tedaj postaja Stvarniku najbolj podobno in najlepše kaže svojo moč, ako daje življenje in ne smrt. On se je malo zamislil ob mojih besedah in nato rekel: »Če mi kot jetnik nočeš skazati dolžne časti, niti me slušati, potem se ustavljaš Bogu, ki je ujetim pokorščino zapovedal.« Rekel sem mu: »Samo moje telo je ujetu.« Ko so Tatarji to zaslišali, so kar obledeli, on pa je ostal miren, ker ga niso zastoj nazivali »Razumnega«. Zamislil se je torej zopet in ko je odjezdil, je rekel svojim spremljevalcem: »Kadar pridete k nevernikom v sužnost, bodite podobni temu človeku!« Tedaj sem imel mir dva dni in zopet so mi nosili jesti. Drugi dan so me celo obiskovali ter mi govorili: »Naš gospod te ne bo pozabil; kadar ti dokaže svojo ljubav, ne pozabi ti nas.«

Tako je jetništvo pohujšalo srca teh ljudi, da so se, pričakuje, da se moj položaj ugodno izpremeni, potezali za mojo naklonenost, ko sem še ležal na skromnem ležišču. Jaz pa sem se veselil, ker sem mislil, da mogoče postanem svoboden in da vendar enkrat

tovanje eksponirali za čudovito »pomlajenje družbe« na uprav kričav način. Hribar pa je zopet poskrbel, da se je še nekoliko bolj razkril. Ta mož, ki je Hrvatoma se zavezal, da ne bo nasprotoval versko-narodni vzgoji, je volil v odbor agitatorja za svobodno šolo in razporoko, za slovensko šolstvo povsem nezaljubljenega advokata dr. Novaka in je to dejanje, tako provokatorično volitev javno hvalil. Gospodje so zopet sami mnogo poskrbeli za — večjo jasnost!

Velika železniška nesreča v v Spielfeldu.

O strašni spielfeldski nesreči, ki ni žali-bog ostala brez smrtnih žrtev, se nam je k včerajšnji naši brzojavki dodatno še sledeče poročalo: Ob pol 4. uri jutraj je zavozil tržaški brzovlak št. 6 na spielfeldski postaji v rezervno lokomotivo. Brzovlak št. 6 je imel nekaj zamude. Čuvaj Kienreich je zato pustil, da je peljala rezervna lokomotiva s tira št. 4 čez tir št. 1, po katerem vozi brzovlak na vzhodni postajni tir, da sestavi neki tovorni vlak. A ko je vozila rezervna lokomotiva še po glavnem tiru, je že dirjal po njem brzovlak št. 6. Pred Spielfeldom je tir kriv in zato strojevodja brzovlaka, ki vozi skozi postajo z brzino 50 km., ni videl prej, kakor šele v zadnjem trenutku. Jutranji mrak je še bolj otežkočil razgled. Sicer je strojevodja Wondrak z vso silo zaviral, a bilo je že prekasno. Brzovlak je zavozil v rezervno lokomotivo in jo je porinil kakih 100 metrov naprej. Rezervna lokomotiva je popolnoma razbita potegnila za seboj štiri vozove tovornega vlaka, ki so se tudi razbili. V kupu razbitih voz je običajna nato brzovlaka lokomotiva. Popolnoma razbit je bil nato vlakovodje voz in vržen pravokotno s tira. Prevržen je bil tudi poštni voz in je ležal čez tir. Prvi osebni voz je tudi poškodovan, drugi voz tretjega razreda je bil manj poškodovan. V prvem trenutku je bilo vse zmedeno. Potniki, ki so večinoma spali, so zagnali strašen jok.

V prvem trenutku so izgubile vodilne osebe glavo. Prvo zdravniško pomoč je po-delil ranjenecem honvedni višji zdravnik dr. Guyray. Pozabili so celo poklicati železniškega zdravnika, ki stanuje 20 minut od po-staje. Šele čez dve uri je prišel prvi pomožni vlak iz Maribora in kmalu za njim iz Gradca.

Žrtve nesreče.

Strašne smrti je umrl kurjač Zisl. Bil je ves sežgan, ker je ravno kuril, in stisnjen med železje. Zlomljeni sta mu bili obe nogi in razparan je imel trebuh. Ko so ga nesli v po-stajno poslopje, je še dihal, a kmalu nato je umrl. Koža je visela od ravnika. Strojvodja, rezervne lokomotive, Weith, je bil ranjen na glavi in je umrl kmalu potem, ko so ga pre-peljali v mariborsko bolnišnico. Na stopnicah lokomotive je stal čuvaj Kienreich s signalno svetilnico v roki. Zagnalo ga je daleč proč in je nezavesten obležal. Ni mogel govoriti. Mislilo se je, da je mrtev. Včeraj ga še niso zaslišali. Poleg dr. Guyraya se je pečal z ranjenci še neki drugi zdravnik, ki se je pe-ljal z brzovlakom. Ranjence so obvezavali z obvezili, ki so na postaji. Zisl je umrl, ko so se z njim pečali zdravniki. Vlakovodja v prvem brzovlakovem vozu, Kerbleder, je gledal skozi vrata in je zagledal tudi rezervno lokomotivo. Videl je, da je nesreča ne-izogibna in se je obesil na neki drog, da bi ga ne zmečkale razvaline. Čez sekundo je začel gromoviti pok. Začutil je, da je dvig-njen v zrak in je letel v prepad. Izgubil ni zavesti in se je cel čas držal droga. Zato ni bil ranjen in je zadovolj pri nesreči le živčno razburjenje. Poštni voz je bil vržen na goro. Od poštne oseboja so ranjeni nevarno poštni oficijal Tietz, nevarno živčno razburjenje; Erthaler, poštni sluga, zdrobljenje kosti, ne-varna poškodba, Janez Kretschmer, poštni asistent, lahko ranjen, Rudolf Tuscher, po-možni poštni sluga, lahko ranjen.

Ob nesreči se je prijel Erthaler za vrata, njegov tovariš se ga je prijel. Vržena sta bila skozi vrata. Oficijal Dietz je padel s stola. Na-dalje sta lahko ranjena še strojevodja Won-drak in kurjač Maschowitzer.

Izmed potnikov so poškodovani: dr. Marsyk, sodnijski notar v Reki, lahke poškodbe, inženir Sontgerath z Dunaja, pretre-senje in lahke poškodbe, Heller z Dunaja, uradnik, pretresenje in lahke telesne poškodbe, Lappert, nakupovalec, lahka poškodba, Schäffer, poštni uradnik, lahke poškodbe, gos-pa G. z Dunaja, lahke poškodbe, gospica Wendersheim z Dunaja, lahka poškodba, Kor-schetz, lahka poškodba, Rind iz Šoštanja, lah-ka poškodba, Jurida z Dunaja, lahka poškod-ba, Gračanka Plötzlich, lahke poškodbe. Po-poldne je prišla v Spielfeld vdova Zislava. Strašno je jokala. Zisl je bil jako zanesljiv kurjač. Zapuščena vdova in eno siroto. Tudi umrli Weith je oženjen in zapuščena dvoje otro-čev. Ranjen je bil tudi profesor Kristofič iz Kopra.

Honvedni višji zdravnik se je pripeljal z Reke. Peljal se je v svojo garnizijo Körmend. V Gradcu je nameraval obiskati neko rodbino in to bi ga bilo kmalu stalo življenje, ker se ni peljal naravnost v svojo garnizijo. Letos je že dvakrat posredoval pri železniških nesrečah med vožnjo iz Reke v Budimpešto. Erthla-lerja so prepeljali v Gradec v bolnišnico usmi-ljenih bratov, in je njegovo stanje relativno povoljno, poštne oficijala Dietza so pa pre-peljali na Dunaj v wiedensko bolnišnico. — Škoda na blagu znaša nad 100.000 kron.

NEMŠKA LJUDSKA IN AGRARNA STRAN-KA PROTI VOLIVNI REFORMI ZA ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 6. avgusta. Načelnika nemške ljudske in agrarne stranke sta izjavila, da v sedanjem zasedanju češkega deželnega zbor-a, ako ga vlada sploh skliče, nikakor ne sme priti na vrsto volivna reforma, ampak morajo priti na vrsto zgolj gospodarska vprašanja.

VOLIVNA REFORMA ZA POLJSKI DE-ŽELNI ZBOR.

L v o v, 6. avgusta. Glasilo rusinske so-cialnodemokratske stranke objavlja poziv na rusinsko delavstvo in kmete, da naj se pripra-vijo za odločen boj za splošno volivno pravi-co in naj za vsak slučaj bodo pripravljeni celo na agrarni štrajk in na generalni štrajk delavstva, da izvojuje volivno reformo za galitski deželni zbor.

POSLANEC Malfatti o IRENTI.

Tiroler Stimmen« poročajo o pogovoru med dopisnikom »Journal de Genu« in dr-žavnim poslancem Malfattijem o tržaškem vprašanju in irenti. Malfatti je odkritosrečno izjavil, da bi Trst, Istra in Primorje, če bi se priklopili Italiji, propadli in bili uničeni; od Južnega Tirolskega bi se dal iz gospodarskih ozirov odstopiti le del. Ta izjava je v ire-mentovskih krogih zbudila silno ogorčenost.

USTAVNA STRANKA NA HRVAŠKEM.

Z a g r e b, 7. avgusta. Včerajšnja »Agra-mer Zeitung« poroča, da člani bivše Narodne stranke ne bodo podpirali Rakodczaya toliko časa, dokler bode na krmilu na Ogrskem ne-odvisna stranka, ampak da ostanejo v opo-ziciji. Upajo, da se jim pridružijo vsi, ki se ogrevajo za dualizem. Tudi se njihova stran-ka ne bode več imenovala narodna, ampak ustavna ter bode tekom tega ali pa prihodnje-ga meseca začela izdajati pod vodstvom dr. Nikolaja Tomašiča svoje glasilo.

KNEZ FERDINAND PRI CESARJU FRANCU JOŽEFU.

D u n a j, 6. avgusta. Obisku kneza Fer-dinanda bolgarskega pri cesarju v Ischlu pripisujejo diplomatski krogi veliko važnost. Knez Ferdinand je cesarju sporočil, kako ugod-no je vplival korak Turčije, primorane od ve-lesil, da nastopi proti grškim bandam v Make-doniji. Knez želi, da bi se rusko-avstrijska reformna akcija v Makedoniji pospešila. Brez-dvomno je tudi cesar Ferdinandu zabičal, naj bolgarska vlada strogo nadzoruje gibanje bol-garskih čet v Makedoniji in naj jih sama, kjer more, preganja in razbije. Ta sestanek je bil tem večje važnosti, ker mu sledi kmalu se-stanek med cesarjem Francem Jožefom in kraljem Edvardom angleškim, kjer se bo ravnatoko kakor v Desiu in s Ferdinandom bolgarskim obravnavalo makedonsko vprašanje. Cesar je kneza Ferdinanda imenoval za polkovnika-imejtelja huzarskega polka 11., kar je za kneza veliko odlikovanje.

SALEZIJANCI V VARAZU NEDOLŽNI.

R i m, 6. avgusta. Od tukaj se brzojavlja listom: Obtožbe goenca Bressan proti sa-lezijancem v Varazu niso utemeljene. Fant je namreč dotične obtožbe o »črnih mašah« in »nagih menihih« sam sestavil iz nekega francoskega romana, da bi s tem prisilil svoje stariše, da ga vzamejo iz zavoda.

R i m, 6. avgusta. Državni pravdnik e na-peril tožbo proti obrekovancu salezijancev, fantu Bressanu.

PROTI MAKEDONSKIM BANDAM.

A t e n e, 6. avgusta. Ker je turška vlada v zelo energični noti pozvala grško vlado, naj ne podpira grških band v Makedoniji, je grška vlada zapovedala oblastem ob turški meji, da morajo vsako osebo ali četo, ki hoče prestopiti na makedonsko mejo, za-preti. Vojni minister je kornim poveljnikom zapovedal, da morajo odslej napraviti listo vseh častnikov, ki so na dopustu, da se bo moglo konstatovati, ali častniki svoj dopust zato uporabljajo, da gredo v Makedonijo na-čelovat bandam.

NEMIRI V MAROKU.

Francozi bombardirajo Casablanca.

T a n g e r, 6. avgusta. V varstvo fran-coskega konzulata so se v Casablanci izkr-cali francoski pomorščaki. Ker so se temu maroške čete upirale, so francoske in španske križarke jele Casablanca in vasi v okolici bombardirati. V boju s kabili je bil ranjen en francoski častnik in šest pomorščakov. Fran-cozi so Maročane kmalu zapodili v beg. Med bombardementom so Francozi in Španci iz-kricali še drugih 200 mož.

O r a n, 6. avgusta. Križarke »Gloire«, »Jeanne d'Arc«, »Conde« in »Gueydon« so z alžirskim francoskim vojaštvom na krovu zapustile Mers-el-Kebir, kjer so se vojniki vkrcavali, in so odplule proti Casablanci.

L o n d o n, 6. avgusta. Ker Angleška smatra priprave Francije v varnost tujece za zadostne, prepusti varstvo angleških poda-nikov Francoski in ne odpošlje proti Maroku svojega brodovja.

VOLIVNA REFORMA ZA ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

P r a g a, 6. avgusta. Na poziv čeških ra-dikalcev se skliče te dni shod vseh čeških po-slancev, ki bo vlado pozval, naj v jeseni skli-če češki deželni zbor in mu predloži volivno reformo.

CAR NIKOLAJ — CESAR VILJEM.

S v i n e m ü n d e, 6. avgusta. Pri slo-vesu na krovu ruske carske jahte »Standard«

je car v svoji napitnici naglašal, koliko važ-nost polaga na prijateljstvo in sorodstvo, ki že toliko vekov spaja rusko carsko rodovino z nemško. Cesar Viljem je nato izrekel željo, da bi se carju posrečilo zopet dvigniti rusko brodovje in da bi prijateljstvo, ki obstoji med rodovinama, tudi med obema narodoma ne-skaljeno trajalo dtlje. »To prijateljstvo je preživelo več kot en vek, spaja nas še danes in bo še dalje trajalo.«

OFICIJELNA IZJAVA O SESTANKU V SVI-NEMÜNDE.

Peterburg, 6. avgusta. Ruski brzo-javni urad poroča, da sta se pri sestanku med ruskim carjem in nemškim cesarjem Bülow in Izvolsky menila o vsem političnem polo-žaju, da pa ništa sklenila nobenih posebnih pogodb. Konstatiralo se je od obeh strani, da mir nikier v Evropi in tudi na Daljnem Vzhodu ni v nevarnosti. Sestanek v Svine-münde da je utrdil svetovni mir.

RUSIJA.

Pravi ruski ljudje.

O d e s a, 6. avgusta. Vlada je konfiscirala celo številko glasila »ruskih ljudi«, »Rus-koje Znamja«.

Kruševan.

B e r o l i n, 6. avgusta. »Zveza pravih ruskih ljudi« je izključila iz svoje srede vodjo »črnih stotnij«, Kruševana, ker je poneveril 300.000 rubliev.

Dnevne novice.

+ Ministrski predsednik Beck s soprogo je došel predvčerajšnjim v Bohinj z avtomobilom in se nastanil v hotelu »St. Johann«.

„Naša moč“ je bila zaplenjena, kakor povzamemo iz uradne »Ljubljancanke«, za-radi članka: »Ljudstvo in naše pravosodje, ki pričinja z besedami „Veliko rano odkri-vamo in konča „Judeževa plačila“.

Kronanje slike Marije Pomagaj na Brezjah bo v nedeljo 1. septembra t. l. Slovesnost bo izvršil premil. g. knezoškof.

Paleografski tečaj v kn. šk. dvorcu v Ljubljani obiskuje 18 gg. duhovnikov.

+ Kaplan Breznik v Postojni je obol el na legarju. Gospod Anton Breznik, kaplan v Postojni, je obol el na legarju ter se priporoča čč. gg. duhovnim sobratom v molitev.

— Ustanovni shod „Kmečke zveze za dekanijo Trebnje“ se je vršil v ne-deljo ob pol 4. v Trebnjem. Navzočih je bilo čez 400 poslušalcev kmetov. G. dekan Nagode je otvoril shod in pozdravil nav-zoče kmetske posestnike in vse druge došle ter se volil predsedstvo. Voljen je bil domači župan gosp. Huč, ki dā besedo gosp. poslancu monsignoru Žitniku. Žitnik je v dolgem dveurnem govoru pojasnjeval in odkrival razne zevajoče rane političkega, družabnega in verskega življenja. Najpoprej je z njemu lastno zgovornostjo podal sliko novega ljudskega parlamenta, kjer ima zdaj večino kmet in pojasnil tudi nastop S. L. S. Z odobravanjem se je vzel na znanje od-ločni nastop naših poslancev, zedinjenih v slovenskem klubu. Prešel je za tem na go-spodarsko politiko našega kmeta. Kmet se ne more plačati z denarjem, dati se mu mora izobrazba in zavest samopomoči, da se bode zavedal svojih pravic in dolžnosti v političnem in gospodarskem življenju. Na široko razpleta vprašanje o krivičnem hišno-razrednem davku o osebni dohodnini, dve-letni vojaški službi, ki se mora vpeljati, o vojaških vajah, ki naj se ob velikem kme-čkem delu odpravijo. Zanimivo in jasno je dokazal potrebo zavarovanja za starost in onemoglost, ki bi, ako se vpelje, bilo ne-izmerne važnosti za kmeta. Povdarjal je gospod govornik posebno to, da se mora zvišati melioracijski fond, iz katerega bi potem, mogli uspešneje podpirati razne prosilce. Gledati je zato, da se vseh teh zadev in koristi zave kmet, da zna prositi in se tudi braniti proti krivicam, ki se mu godé. Burni klici po občni volivni pravici za deželni zbor so se čuli. Pravico hočemo imeti! Gospod poslanec pravi, da ni prišel hujskat — toda, ako gotova gospoda ne bode hotela dati ljudstvu pravic in se kri-vice ne odpravijo — ako se ne bode de-lalo za versko vzgojo med narodom — lahko pride do istega kot na Francoskem in v Rusiji. Da se vse uravna po želji in težnjah prebivalstva, zato naj se povsod ustanove „Kmečke zveze“, ki bodo vpliven organ, v imenu katerega bodo poslanci lahko zahtevali od vlade pravic in koristi. Nujno je zato potreba, da agitira vsak — brez politične strasti — za „kmečke zveze“ in tako bodo vsi kmetje združeni lahko veliko dosegli. Koncem govora zaorijo enoglasno živio-klici dr. Žitniku. Govor bil je vzet poslušalcem iz srca, tako stvarno resnično so se glasile besede govornikove. Nato je g. župnik Oblak povzel besedo in povdarjal potrebo „kmetskih zvez“, med-sebojno pomoč v združevanju glede mle-karstva, sadjarstva itd., na kar se je volil odbor. V odbor je voljen Huč Fran, župan trebanjski kot načelnik, ki je kot predsednik shoda s trikratnim klicem na cesarja za-ključil shod.

— Ponesrečil se je dne 2. avgusta v Ločah neki Ivan Cajnar iz Zagreba. Peljal se je v Ameriko. Zjutraj ob 4. uri ga naj-dejo na železnični progi čez prsi od vlaka prerezanega. Ali je padel iz vlaka ali ga je hudobna roka oropala, ko se je skozi Lipo-glavski tunel peljal in potem vun vrgla, bo preiskava dognala, zakaj denarja niso našli pri njem, le vozna karta se je našla.

— Bivši ban grof Pejačević je določil, da se iz njegove pokojnine v znesku letnih 8000 K napravijo ustanove za Hrvate iz kraljevine, ki se hočejo posvetiti slikarstvu, kiparstvu ali glasbi. Ko bode že več takih ustanov, naj napravijo še druge za tehnike in medicince. Grof Pejačević se političnega življenja ne bo več udeležil.

— Samoumor 73letnega delavca. V Radničkem dolu si je prerazal 73 let stari delavec Fran Ivačić z britvijo na roki žile. To zimo mu je umrla žena, kar ga je jako potrl. Nekako pred mesecem je odšel radi rane na nogi v bolnišnico, a jo je zapustil neozdravljen, ker mu ni bilo prestat. Ta bolezen je še slabše vplivala na njegovo duševno stanje, tako da je v obupu končal svoje življenje.

— Nasilje Madžarov. Okrožni pred-stojnik je obsodil mater in soprogo poslanca Vlada na 100 kron globe, ker sta agitirali proti madžarščini. Državni pravdnik pa je proti obema ženskama naperil tožbo radi upora. — Češki časnikar Kristin, ki so ga nedavno izpustili iz ječe pod varščino 10000 K, je zopet v ječi radi „hujskanja“ proti „madžarščini. Solarčke je baje karal, zakaj hodijo v madžarske šole, v Ludczku pa je rekel, da je sramota za vas, ker ima madžarskega notarja.

— Nov sovražnik vinske trte. Iz Heg-yalyja poročajo, da se je v ondotnih vino-gradih, tudi v dvornih, v katerih rastejo naj-finejša vina, pojavil nov škodljivec vinske trte, ki preti vse uničiti. Doslej so bila vsa sredstva, da ga uničijo, brezuspešna.

— Obleka se je vnela v Zagrebu dekli Mariji Golubič, ko je polila petrolej na drva, da bi boljše gorela. Opekline so smrtno nevarne.

— Mrtvega so našli v Zagrebu ob železniški progi Andreja Kuševiča. Nevedo še, ali je izvršil samoumor, ali je žrtev zločina.

— Grof Schaffgotsch, titularni na-mestništveni podpredsednik v Trstu je postal pravi nameštništveni podpredsednik ad per-sonam v četrtem činovnem razredu.

— Kršćansko-socialni dnevnik se ustanovi v Inomstu.

— Za kardinala bo baje kmalu ime-novan olomuški nadškof Bauer.

— Zopet drzen napad v Trstu! 5. t. m. se je vračal gospod Aleksander Gjanfré v Trstu ponoči domov čez ulico Vienna, ki je v boljšem delu mesta. Kar ga napadejo trije neznanci, češ: Ali denar ali pa kri! Gospod Gjanfré pa ni hotel dati ne denarja ne krvi, ampak je iz žepa potegnil mogočni vežni ključ, kar je napadalec tako ustrašilo, da so jo kar najurnejše popihali. Mislili so namreč, da je napadenec potegnil iz žepa samokres. Policaja ni bilo nobenega blizu.

— Otrok se zadušil v loncu. Dne 5. t. m. okolu 6. ure zvečer je bila Alojzija Čop, de-lavca žena v Kurji vasi pri Jesenicah s svo-jimi otroci sama doma. Istodobno se je od-stranila enoletna hčerka Angela iz kuhinje pred hišo. Tam je stal velik železni lonec, v katerem se je nahajalo kakih pet litrov vode. V ta lonec se je prekučil otrok z glavo na-vzdol in se je zadušil. Neka štiri let stara de-klica je obvestila takoj mater ponesrečenega otroka, a je bilo prepozno. Tudi zdravniška pomoč je bila zaman.

— Poročil se je v Gorici g. dr. Josip Fa-ganelj, odvetniški kandidat, z gospodično Mi-leno Poniz, hčerko nadučitelja v poklju.

— Nesreča pri salezijancih. V goriškem salezijanskem zavodu je 11-letni Anton Topli-ka tako nesrečno padel z gugalnice, da je umrl.

— Ljudsko veselico priredi pevski zbor v Metliki prihodnjo nedeljo, dne 11. avgusta, na vrtu pri Makariju s sledečim sporedom: 1. »Gregorčičevu spomnu«, prolog, zložil dr. M. Opeka. 2. Petje in tamburanje: a) »Naša zvezda«, A. Nedvč; b) »Nazaj v planinski raj«, P. H. Sattner; c) »Venček slovanskih narodnih pesmi«, harm. A. Mihelič; č) »Opet u domovini«, A. Jirka, tamburaški zbor; 5. »Planarica«, za šestorglasni zbor pri-re-dil Fr. Ferjančič; d) »Slovenska dežela, dr. B. Ipavec; e) »Slovenska narodna«, priredil za tamburaški zbor A. Mihelič; f) »Bleško jezero«, Ign. Hladnik; g) »Mladost«, A. Mi-helič; h) »Lepa naša domovina«, za tambu-raški zbor priredil Stjepušin; i) »Sudenčus«, P. H. Sattner; j) »Hrvaške narodne pesmi«, tamburaški zbor; k) »Kovačev študent«, igro-kaz s petjem; l) Prosta zabava. — Ker je čisti dobiček namenjen za Gregorčičev spomenik, pričakovati je obilne udeležbe. Vstop-nina znaša samo 20 h, predplačila se pa hva-ležno sprejemajo. — Odbor.

— Umrl je v Metliki Nikolaj Požek, bri-vec in hišni posestnik. Zapustil je ženo s štiri-imi otroci. Bil je poštenjak in odločen pristaš S. L. S. Svetila mu večna luč!

— Umrla je dne 5. avgusta v Mančah pri Vipavi Jožefa Natlačen, mati gosp. Petra Natlačen, kaplana v Metliki in abiturienta Marka. Blaga pokojnica bodi priporočena v molitev. N. v m. p.!

— **Kamenjala** je včeraj v Kielmaierjevih ulicah na Dunaju vagabundska druhal policija, ki je aretirala več pretepačev.

— **Srečkanje** priredi društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu v nedeljo dne 11. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v zdraviliškem domu. Med srečkanjem igra zdravška godba. Čisti dobiček bo za društvene namene. Prostovoljne darove za srečkanje prevzame tvrdka: Oto Wölfling na Bledu. K mnogobrojni udeležbi vabi društveni odbor.

— **Slavnost v Kranjski gori.** V Kranjski gori se vrši v nedeljo, dne 11. avgusta 1907 slovesno blagoslovljenje društvene zastave in gasilnega doma o priliki 15-letnice prostovoljnega gasilnega društva. K tej izredni slavnosti, ki se prične ob polu 11. uri s sveto mašo na prostem ob sviranju slav. tovarniške godbe s Save, se v ljudno vabijo vsa bratska in druga cenjena društva. — Obširnejši program se razpošlje.

— **Prostovoljno gasilno društvo** v Radovljici priredi v nedeljo, 11. avgusta 1907, veliko vrtno veselico v prostorih hotela »Bastl« v Radovljici. Da bode slavno občinstvo imelo dovolj zabave in veselja, preskrbelo je društvo velikanski svetovni zverinjak, starinski muzej in panoramo. Vrhutega se vrši tudi tekmovalje v lepoti. Zvečer se prične ples, pri katerem svira radovljiški kvintet. Vstopnina znaša 50 vin. za osebo. Začetek ob 4. uri popoldne. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

— **Demonstracija proti »Veseli udovi«.** Zadnji torko so predstavljali v Šabcu v Srbiji na vrtu neke gostilne »Veselo udovo«. Proti koncu prvega dejanja pa je začelo leteti na oder težko kamenje, ki je nekaj igralcev več ali manj ranilo. Policija je napadalca takoj dobila v roke. Preiskava je dognala, da razlogi demonstracije nikakor niso bili politični, ampak zgolj posledica nevoščljivosti gostilničarja-soseda, ki je iz jeze, da občinstvo dere k njegovemu sosedu, podkupil nekaj ljudi, da naredi nemir.

— **V morje skočil.** Z angleškega parnika »Zeeland«, ki je plul iz New Yorka v Antwerpen, je skočil popotnik Jakob Uranovič, vozeč se v domovino, v morje ter utonil.

— **Vabila za ljutomerski sestanek** so se te dni razposlala. Ako se je morda kje zgodilo, da smo kakega prijatelja prezrili, naj blagovoli oprostiti in naj kljub temu pride zanesljivo na sestanek, kjer dobi osebno spored in povabilo. — M. Natlačen, predsednik.

— **Vesti iz železnikov.** Loška čitalnica je napravila pretekli mesec veliko veselico v prid revni šolski mladini. Za obleko šolarjem je ostalo 56 kron. — Hud boj se je vršil v občinskem odboru radi naklade na žganje in pivo. V eni seji je večina sklenila naklado, v drugi jo je preklicala. Večina davkoplačevalcev se je pritožilo na deželni odbor, ki je rekurzu ugodil vkljub temu, da je večina odbornikov (7) s svojim odstopom hotela preprečiti naklado. V odbor je nato stopilo pet namestnikov, objednem so se vršile dopolnilne volitve za prvi razred. Čuden slučaj! — Septembra meseca se odprli čipkarska šola. Sprejetih bo najmanj 50 deklet, prislužile bodo znatno več, kot so s sedanjim klekljanjem. Nasprotniki se že oglašajo. — Zadnjo nedeljo je pel novo mašo rojak č. g. Mihael Grošelj iz Maribora. Slavnostni govornik č. g. Bajc je izvajal misel, da je duhovski stan kljub na ničevanju od strani sveta najimennejši in najvažnejši. Krasna velika cerkev je bila nabito polna, duhovnikov 10, svatov 80. Pokazalo se je, da je verska zavest v železnikih še jako močna.

— **Izgubila** se je Marija Bruder iz trebanjske fare, stara okrog 14 let in slaboumna. Pogreša se že teden dni. Kdor bi vedel kaj o njej, naj poroča županskemu uradu v Trebnju. Dobi nagrado.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** Umril je v Jolietu Jakob Koprivec iz Trebnja na Dolenjskem za jetiko, katero si je nakopal pri delu. Zapušča ženo in dva otroka. — V Jolietu se je poročil g. Jožef Štefanič z gdnico. Kati Zeljko, oba iz črnomojske fare. — Stavba hrvaške cerkve v Jolietu tako dobro napreduje, da bo do jeseni pod streho. — V Crockstownu sta se zgodili dve nesreči. V rovu je ubilo Johna Črnofa iz Laz pri Planini na Notranjskem ravno isti dan, ko je prišla iz domovine k njemu hčerka. Par ur po njenem prihodu so ji prinesli očeta mrtvega na dom. Dne 6. julija pa je padel Jožef Boh s strehe, katero je barval ter se tako pobil, da je v dveh dneh umrl. Bil je doma s Stajerskega; v Ameriki zapušča ženo z več nedoraslimi otroci. — Nogo je zmečkal premogokopu Ceemerr Wyo Maksu Hanžiču iz Ljubnega na Spodnjem Stajerskem. — John Starcu, ki je bil hudo poškodovan v Tamarack rudniku, se je zdravje začelo v calumetske bolnišnici obračati na boljše. — V istem rudniku se je utrgala nad tesarji plast kamenja ter hudo ranila Antona Miheliča s Hrvaškega in nekega Italijana. Mihelič ima v kolenu zdrobljeno kost. — Slovenski gostilničarji so v primeri z našimi izredno izobraženi, kajti v svrhu reklame za svoje salone so začeli navajati pesmi dr. Franca Prešerna. — Utonil je pri nakladanju lesa v Clevelandu 19-letni Mihael Rebec. — Istotam je za jetiko umrla Marija Klunder iz Žužemberka, stara 19 let. — Za kaplara pri slovenski župnici v Newburgu je nastavljen vč. g. Ivan Štefanič, ki je prvo sv. mašo pel 23. junija v Lyonsu, Iowa. — Poročili so se v Clevelandu: France Deljak iz Lipovca pri Ribnici z Marijo Jamnik iz Škocijana pri Turjaku; Karol Kramersič iz Žužemberka z Pepico Zure iz Jame pri Žužemberku; John Kenik iz Višnje pri Ambrusu z Marijo Sadar iz Drašče vasi pri Smihelu. — Bilo srečno!

Vojaških zdravnikov manjka, tožijo vojaški krogi. Od nadzdravniških mest je zasedena komaj tretjina (72. mesto 295), tudi polkovnih zdravnikov je premalo. Ni čuda, ker je kariera in služba zdravnika pri vojakih skrajno slaba.

Š Umrl je nadučitelj Tribnik. Prepozno smo dobili brzojavko, da bo pogreb g. Tribnika jutri ob drugi uri popoldne v Zrečah.

Cerkveni letopis.

Obletnice in jubileji. Zadnji čas se je vršilo več pomenljivih obletnic. Omenjamo jih v kratkem. Pretečeni ponedeljek, dne 29. julija, so obhajali v Ljubljani 28letnico gg. duhovniki, ki so bili posvečeni leta 1878, oziroma leta 1879. — V Šenčurju pri Kranju so obhajal sošolci gospoda svetnika Kuklja 35letnico duhovstva. — Na Brezjah so obhajali v ponedeljek, dne 5. t. m. 40letnico mašništva gospodje, ki so bili posvečeni leta 1867. Slovesno sveto mašo je imel pri tej priliki veleč. gospod stolni kanonik Anton Fettich-Frankheim. — Ravnotam so obhajali desetletnico mašništva pred tednom duhovniki, posvečeni leta 1897. — V Slavini so se sešli pri gospodu župniku pretekli ponedeljek njegovi duhovni sošolci, ki so bili posvečeni leta 1869. — Bisereno mašo je imel, kakor je že poročal »Slovenec«, veleč. g. kanonik in dekan Tavčar v Žužemberku 31. julija. — Pretečeno nedeljo je obhajal zlato mašo v Olševku nad Kranjem č. g. Andrej Vole. Govoril mu je preč. gospod stolni kanonik Tomaž Kajdiž. — V Smihelu pri Novem mestu je obhajal zlato mašo duhovni svetnik in župnik preč. gospod Anton Peterlin, ki je pri tej priliki dobil poročilo, da ga je sveti oče imenoval za svojega komornika z naslovom monsignor. O tej slavnosti, ki je bila uprav velikanska, pričakujemo obširnejšega poročila.

Koroške novice.

k **Prvo tamburaško društvo »Bisernica«** v Celovcu priredi v nedeljo, dne 11. avgusta, na Bledu v prostorih Ažmanove gostilne koncert s plesnim venčkom. Med koncertom korijandoli. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 30 h. Ker je čisti dobiček namenjen za dobre namene, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi odbor.

k **Celovška pošta** namerava za pobiranje pisem upeljati motorna kolesa. Zdaj pobirajo uslužbenci na trokolesih s skrinjo pisma, kar pa dotični zelo utruja, tako, da poštni uslužbenci niso nič kaj zadovoljni z novo vpeljanim prometnim sredstvom.

k **Nezgode.** Dne 3. t. m. je na postaji Svetna vas stroj oplazil izprevodnika Treula, ter ga poškodoval na desni nogi. Izprevodnik je bil nesreče sam kriv, ker je stal preblizu tira. — Dne 4. t. m. zjutraj je pa padel hlapec s pekovskega voza parne pekarije Rainer, ko je peljal mimo kapucinske cerkve pecivo na kolodvor. Hlapec se je deloma poškodoval. Na Kolodvorski cesti, malo naprej od kapucinske cerkve nasproti hranilnice, se je pa zaletel konj na cestni kamen. Konj je padel ter si zlomil obe prednji nogi, vsled česar so morali konja takoj pobiti, da ni trpel še večjih muk. — Dne 4. t. m. zjutraj je pa rešilna družba prepeljala v bolnišnico hotelskega slugo Koferja iz Vrbe, ki je bil vsled eksplozije spiritoze svetilnice na glavi in po životu zelo opečen. — Popoldne tega dne je pa padel na Beljaški cesti v Celovcu z voza konjske železnice deželni uradnik Gottwal, ter si je pri tem zlomil nogo.

k **Evropska konferenca** glede na dobavo železniških voz zbornije od 7. do 9. t. m. v Celovcu. Gre se predvsem o tovarnem prometu po železnica.

k **Nove poštne zaboje** so dobili 3. avgusta v Celovcu.

k **Levo roko je odtrgala** nekemu mestnemu delavcu v Celovcu dinamitna patrona, katero je neprevidno in iz lahkomisljenosti na neki veselici izprožil.

Ljubljanske novice.

lj **Tifus v Ljubljani.** K včerajšnji naši notici prešli smo od informovane strani naslednje pojasnilo: Vest, da se je v Ljubljani glede legarja kaj prikrivalo, ni resnična. Že v prvih ljubljanskih dnevnikom vposlanih informacijah bilo je število bolnikov natančno navedeno. Prikrivanje ali zatajevanje posameznih slučajev ne bi imelo smisla, ker je zdravstveni oblasti pri današnjem stanju higijene le s sodelovanjem občinstva mogoče, uspešno nastopiti proti legariju, kakor proti vsaki kužni bolezni.

— Danes so v Ljubljani štirje slučaj legarja v privatni oskrbi, ki so pa vsi došli iz Postojne. To ni nič čudnega; kakor z dežele vsi silijo v ljubljansko bolnišnico, tako silijo bolniki k svojim rodbinom. Razven pri kugi, koleri in osepnicah pa zdravstvena oblast nima postavne pravice, siliti koga, da gre v bolnico ali prepovedati komu, da se še bolan preseli v drug kraj. Pač pa se ti bolniki, kakor došleci iz Postojne sploh, strogo nadzorujejo in se sproti ukrepaajo vse razkuževalne in varnostne naprave, da se po njih ne razširi bolezen. Med civilnim domačim prebivalstvom se doslej še ni pojavil noben slučaj legarja. V deželni bolnišnici zdravi se sedaj 21 slučajev, ki so deloma iz Postojne, deloma pa sporadični slučaji iz raznih delov Kranjske in Primorja, kakor se pojavljajo vsako poletje. Tako so 4 slučaji — člani ene in iste rodbine — iz Dračev. To je dokaz, kako lahko pride do hitre infekcije, če se zdravstvena oblast, kakor čisto na deželi, pravočasno ne obvesti in se torej ne morejo ukreniti potrebne varnostne naprave. Koder je bolezen že v hiši, je poleg razkuževalnih naprav največje važnosti splo-

šna in pa telesna snaga, osobito pogosto umiranje rok, posebno pred vsako jedjo. — Glede legarja med vojaštvom je omenjati, da bolezen v domobranski vojašnici, kakor je bilo pričakovati, pojenjuje. V šentpeterski vojašnici pa se je pojavilo precej novih slučajev, ki pa so se takoj internirali v vojaški bolnišnici. V šentpeterski vojašnici so razmere dokaj nengodnejše, ker je ta vojašnica stara stavba, ki nikakor ne odgovarja modernim higijeničnim zahtevam. Vojaške oblasti, osobito pa vojaški zdravniki store vse, kar je le mogoče, da udušijo bolezen. Tako se je poleg drugih varnostnih naprav moštvo po dva- do trikrat na dan preiskavalo. Vsak količjak sumljivi odda se takoj v bolnišnico, kjer se opazuje. Izhod v mesto je vojakom prepovedan. Iz zdravstvenih ozirov pa se jim je moralo dovoliti šetanje in igranje na trgu pred vojašnico. Občinstvo se torej v lastnem interesu opozarja, naj ne obuje z vojak, ki so nastanjeni v tej vojašnici. Sicer pa pazi nalašč v to poklicani policijski stražnik, da ne pride tu do nobene dotike med vojak in civilnim občinstvom. Vsega skupaj je sedaj v garnizijski bolnišnici interniranih 61 mož. Od teh jih je 28 bolnih, ostali pa se opazujejo kot sumljivi. Po krdelih pripada od teh 18 mož 17. pešpolku, 9 mož domobranskemu polku, 1 pa žrebčarski postaji v Selu. — Pri tej priliki je treba znova poudarjati, da je obča snaga eno najvažnejših sredstev proti legariju. Dolžnost hišnih posestnikov je torej, da skrbje v svojih hišah za potrebno snago, osobito glede stranišč in greznic. Smeti treba je sproti odvažati, morda nakopičeni gnoj pa odstraniti. Povdarjati smo že, da se v Ljubljani ni bati epidemije nastopanja legarja in da bi k večjemu moglo priti do posameznih hišnih epidemij. A tudi take epidemije so le tam mogoče, kjer primanjkuje potrebne snažnosti. V tem oziru so posebno nevarne takozvane »kasarne«, v katerih je nastanjeno veliko število strank. V takih hišah je nadzorstvo po navadi pomanjkljivo, ker hišnik nasproti ogromni večini strank nima potrebne oblasti. Radi tega širijo se različne razvade. Ta stranka odlaga smeti in ostanke jedil kar na dvorišču, mesto da bi jih vsak dan oddala na voz za smeti, druga si drži kokoši in race, katerim napravi na dvorišču bazen, v katerem se zbira različna nesnaga, mnogobrojni otroci onesnažajo stopnišča in hodnike, stranišča so zanemarjena itd. V takih kasarnah je že z ozirom na število strank nevarnost posebno velika. Lastniki takih hiš imajo tedaj posebno odgovornost, sicer pa tudi mestni magistrat strogo nadzoruje, da se odpravijo ti in slični nedostatki. Snaga in pa takojšnja naznanitev vsakega, četudi le sumljivega slučaja, sta najvažnejše sredstvo, da se prepreči vsako razširjevanje legarja. Povdarjati je še enkrat prav posebno, da se med ljubljanskim prebivalstvom dosedaj še ni pokazal niti eden slučaj legarja, da so zgoraj imenovani bolniki v privatni oskrbi se okužili v Postojni, ter večinoma še navidezno zdravi prišli v Ljubljano ter tukaj zboleli. Iz ljubljanske okolice je znanih dosedaj pet slučajev legarja in sicer eden v Medvohat, eden v Savljah in trije v Spodnji Šiški; za vse te je dokazana provenienca iz Postojne, in so izvzemši enega samega vsi bolniki železničarji, ki so na postojnskem kolodvoru, kamor je napeljan vodovod iz Postojne, pili vodo. Poprej navedeni v bolnici ležeči bolniki so tudi po pretežni večini sami železničarji, ki so se na enak način v Postojni okužili. V Postojni sami epidemija še ni končana, in se pripeti skoraj še vsak dan kak nov slučaj; tam je sedaj 48 bolnikov, deloma v bolniški, deloma v zasebni oskrbi.

lj **Vsled tifusa umrl** je v tukajšnji deželni bolnici včeraj nadsprevodnik Knavs.

lj **Škropljenje po ljubljanskih cestah in ulicah** je moralo danes popoldne izostati, ker mestni vodovod ne more več zadostiti ogromni porabi vode v zadnjih vročih dneh. — Jedenkrat smo že opozorili občinstvo, da naj ne trati brezvestno z vodo, temveč omeji porabo vode le na dejanske potrebe. V Ljubljani se te dni porabi čez 50 tisoč hektolitrov vode na dan, kar najbolj priča, koliko se je nepotrebno spusti in kanale in po vrtovih potrat. Dolžnost vsakega sosesčana je, vsakogar, ki trati z vodo, naznaniti pri vodovodnem uradu, ki boode proti tej nerednosti potrebno ukrenil. Če se pa ta potratnost z vodo vzlic vsem opominom le ne omeji, tedaj nam je v Ljubljani v najkrajšem času pričakovati pomanjkanja vode z vsemi zlimi posledicami. V mestnih vodnjakih v Klečah je sicer vodo v izobilju, toda glavna vodovodna cev, ki vodi od zajemalnice v Klečah, je postala za vedno rastoči vodni konzum pretesna. Zato je že lansko leto občinski svet ljubljanski sklenil položiti poleg že obstoječe še jedno glavno dovajalno cev od zajemalnice skozi mesto do vodohrama. S tem bode omogočeno dovajati v mesto več kakor dvojno množino sedaj porabljene vode. Vso zadevo pa zavlačuje deželna vlada, ki na že lansko leto vloženo prošnjo še sedaj ni podelila mestu koncesije za imenovano vodovodno cev.

lj **Iz okrajne bolniške blagajne ljubljanske.** V včerajšnji konstitucijski seji okrajne bolniške blagajne ljubljanske so bili izvoljeni in sicer v upravnem odboru: načelnik Franc Bartl, upravnik; njegov namestnik Karol Japelj, zapisnikar Karol Tekave. Načelnik nadzorovalnega odbora je Elija Mudrovčič, njegov namestnik Ivan Eržen, tajnik Ivan Mlnar. Razsodišča načelnik je Ivan Bajda, njegov namestnik Rajko Nowohradsky, zapisnikar pa Josip Berdajs. Izvoljenci so vsi socialni demokrati in je tako popolnoma pogorela Trtnik-Accettova žlahtna liberalna lista.

lj **Pogreša** se od 1. t. m. 27letni trgovski sotrudenik in hribolazec g Ivan

Lintner iz Ljubljane. Lintner je bil baje viden še v nedeljo na Triglavu, se je bati, da se je kje ponesrečil. Obuečen je v turistijski obleki.

lj **Vithotapil** se je včeraj popoldne neki neznan individij v pralno kuhinjo v hiši Glasbene Matice v Vegovih ulicah, katerega je pa hišnica Torejlijeva začutila in prepodila. Zbežal je na Emonsko cesto, potem pa v Trnovo.

lj **Gojenci »Zveze dunajskih zave-tišč«** so včeraj vzbudili v Ljubljani veliko zanimanja. Lepo je bilo videti dečke, kako so se po kosilu postavili po vojaško pred ljudsko kuhinjo v vrste — na povelje svojih tovarišev — častnikov. Zvezni centralni nadzornik Franc Opelt, stotnik izven službe, se je zahvalil v krepkem govoru damam za gostoljubnost in postrežbo. Dejal je, da je vse presenečila njihova gostoljubnost, katere niso pričakovali tu na jugu. Misli, da bodo tudi gojenci, katerih večina prvič v življenju ne spi v teh dneh pri stariših, ohranili najlepše spomine. Godba je zagrila 3 komade, in dečki so odkorakali v vojašnico 27. pešpolka. Ob pol 7. uri zvečer pa je priredila njihova godba v Švicariji koncert; nabralo se je veliko občinstva, ki je z veseljem opazovalo živahne dunajske dečke. Pravili so, da je v Ljubljani lepše in da so boljše jedli kot v Gradcu. Ob 8. uri zvečer so odšli gojenci nazaj v vojašnico. Spremljala jih je velika množica ljudi. Godba pa je igrala v Švicariji dalje. V Švicariji sami se je nabralo skoro vse odlično občinstvo ljubljansko, civilno in vojaško. Navzoč je bil tudi divizionar, general Dillmann pl. Dillmont.

lj **Sodavoda** se zdravniško kakor zdravje pospešujoče sredstvo priporoča. Posebno pri epidemijah, kakor legarju (tifus) je v krajih s slabo pitno vodo in sploh pri mnogih boleznih, cena sodavoda baš blagoslov. Tudi v antialkoholičnem gibanju nadomestuje drage alkoholne pijače.

lj **Požar v Rudniku.** Včeraj ob četrtna 6. uro zvečer je naznanil strel z Grada požar v Rudniku. Gasilno društvo se je odpeljalo takoj na lice mesta, pod poveljstvom podnačelnika Turka. Tudi požarna bramba iz Štepanje vasi je prišla na pomoč. Pogorelo je poslopje Josipa Plankarja v Rudniku št. 31. Ker je bil precej močan veter, bilo se je bati za sosednja poslopja, in se je poslopje Jesiha že tudi skoraj vnelo. Slučajno je pa imel Valentin Accetto v sosednji hiši delavce in zidarje, nakar so se takoj spravili reševat sosednje poslopje. Vstrajno sta delovala tudi Juvan Jožef in Jožef Jebačin. Ker ni bilo nikjer vode, je bilo delo gasilnega društva zelo težavno. Izpraznili so edini vodnjak v teku četrtn ure. Plankarjeva hiša je pogorela do tal. Kako je ogenj nastal, se še neve. Škoda še ni cenjena.

lj **Umrli so:** Marija Prime, branjevka, 68 let, Japeljnovce ulice 2. Marija Lebar, delavčeva žena, 32 let, Radeckega cesta. Leopold Vončina, knjigovozni pomočnik, 36 let. Apolonia Novak, dnarica, 54 let. Radeckega cesta. Marija Vrhovnik, gostija, 65 let, Japeljnovce ulice 2. Anton Mervar, gostač, 81 let, Japeljeve ulice 19. Ivan Potočnik, hlapec, 72 let, Radeckega cesta 11. Ivana Strekar, čevljarjeva žena, 69 let.

— Danes ob 8. uri zvečer pevska skupina »Ljubljane«.

Razne stvari.

Lastnega sedemletnega sinčka je vrgel včeraj v Nemškem Kralupu na Češkem v vodo trgovec Kryzlik in je potem sam skočil za njim. Obadva sta utonila. Vzrok tega čina je neznan.

V norišnico so oddali bivšega pomorščaka Maille, ki je pri narodni slavnosti v Parizu streljal na predsednika Fallieres.

Mater in ženo rumunskega poslanca. Vlada v Budimpešti toži državno pravdnštvo, ker sta pri nekem šolskem izpitu »hujskali proti mažarski državi.« Za ta čin sta bili obvede že obsojeni na 100 kron globe, pa se državnemu pravdniku ta kazni zdi prenizka.

Dva kurjača sta zgorela na angleški torpedovki »Spitful«. Vnelo se je namreč skladišče olja.

Na grobu svoje matere se je ustrelil na Dunaju 19-letni Schöbinger in se nevarno ranil v prsi. Schöbinger je izpovedal, da se mu je prikazala mati v sanjah in ga pozvala, naj pride k njej.

Drzni umor. Dne 1. t. m. proti polnoči so zvonili trije možje v sosnoviški rudarski bolnišnici. Zahtevali so, naj jim odpro, ker so prinesli nekega ranjenca. Ko so jih izpustili v bolnišnico, so grozili strežnikom z revolverji in zahtevali, naj jih peljejo k delavcu Cieslarju, ki je bil 29. m. m. obstreljen. Strežniki so jih peljali v sobo, kjer je ležal Cieslar in še neki drugi bolnik. Neznanci Cieslarja niso poznali in so hoteli ustreliti Cieslarjevega tovariša, ki jim je prestrašen pokazal, kje da leži Cieslar. Vlomilci so se nato približali Cieslarju, eden mu je potisnil bodalec v prsi, druga dva sta pa streljala nani. Morilci so zapustili nemoten bolnišnico. Prejšnji dan je po-

zval nekdo Cies. Naj pobegne v inozemstvo, ker drugače bi ponoči umorjen.

Ruski kopniški stotnik. K mejni straži v zaamurskem okraju je prišel nedavno neki častnik ter vzel kot plačo za mesec junij za prvo brigado 66.655 rubljev. Pokazal je pooblastilo, ki je bilo napravljeno popolnoma po predpisih. Zato so mu dali brez obotavljanja nakaznico za rusko-kitajsko banko. Tudi v banki niso prav nič sumili ter mu takoj izplačali celo vsoto. Častnik se je branil srebrnega denarja, toda ker mu banka ni hotela dati samih bankovcev, je končno le vzel tudi srebro in odšel. Brzjavil je še po vojaško spremstvo ter se, ko je došlo, z njim napotil na kolodvor. Tam je pustil vojake, stražarje vrečo s srebrnim denarjem. Vojaši so čakali, ko pa častnika le ni bilo nazaj, javili so celo stvar načelniku. Ta je brzjavno vprašal poveljnika prve brigade, zakaj nihče ne pride po denar, a odgovorili so mu, da tam o denarju nihče ničesar ne ve, ter da je častnik navaden goljuf.

Avstro-belgijska petrolejska akcijska družba je že v likvidaciji od leta 1902. Ustanovljena je bila leta 1896. v Bruslju. Dasi je bila družba lastnica velikih petrolejnih galiskih vrelcev, je kljub temu polom popolen in izkazuje končni račun 15 milijonov frankov dolga nasproti 150.000 frankom premoženja. Belgijski lastniki akcij, ki so vplačali svoj čas 6 milijonov frankov, ne dobe nazaj niti beliča. Vse izgube tudi avstrijski akcionarji.

Velik požar je divjal v budimpeštanski popravilnici voz. Popolnoma je zgorela streha in deloma 18 voz. Škodo cenijo na 300.000 K.

Ker se je zbal trimesečne ječe, v katero so ga obsodili zaradi agitacije za husitstvo, je pobegnil v Švico češki pisatelj Francšek Horalek.

Dvboj. Višji župan Hunyadske stolice baron Bernemicz se je dvobojeval s poslanecem Szentivanyjem na sabljah zaradi neke politične zadeve. Oba sta lahko ranjena.

Najmodernejša toaleta za nočne izprehode. V noči od 4. na 5. t. m. je policija prišla v Budimpešti moža, ki je hodil popolnoma gol po ulicah, ter neki cvetličarki vzel vse cvetje. Izkazalo se je, da je mož blazen.

Nedolžen obsojen v dosmrtno ječo. Pred desetimi leti je bil obsojen kmet Ivan Horwat v dosmrtno ječo, ker je bil obdolžen, da je zastrupil svojo ženo. Niegovemu sinu se je sedaj vendarle posrečilo po dolgem trudu, da je izprosil obnovitev obravnave, tekoma katera se je izkazala Horwatu nedolžnost.

Srbskega hajduka Karačiča, na čigar glavo je bilo razpisanih prvotno 3000, potem pa 5000 dinarjev, je zalotila patrulja 4 orožnikov in 6 kmetov pod vodstvom policijskega pisarja Arandjelovića v jugozapadni Srbiji ter ga ustrelila. — Marljivo zasledujejo tudi hajduka Gvozdena Minića, na čegar glavo je razpisanih 12.000 dinarjev.

Izvrstno sredstvo proti podganam. Me-stece Worthington je imelo to posebno srečo, da so miši in podgane kaj rade v njem stanovale. Prebivalstvo je mnogo trpelo radi te golazni. Ukrepali in mislili so, kako bi se rešili te mišje kuge; konečno so uganili pravo; sklenili so prirediti uničevalno vojsko proti vsemu mišjemu in podganskemu rodu. V to svrhu sta se ustanovila dva oddelka, vsak s svojim načelnikom. Nato so priredili slavnostni obed, h kateremu so bili povabljeni vsi vplivni možje mesta Worthingtona. Obed bi moral plačati oni oddelek, ki pobije najmanj podgan. Rezultat je bil, da je bilo v treh dneh pobitih 5.428 podgan.

Koliko časa traja, da se izprazni gledališče. Na dan francoskega narodnega praznika, ki se obhaja kot spomin na zavzetje bastije, se prirede v vseh pariških gledališčih predstave proti prosti vsiopični; zato je samobesebi umevno, da je naval vedno izredno velik. Letos so nalašč opazovali, koliko časa bode treba, da občinstvo odide iz gledališča, in v petih dognali, da so bila gledališča izpraznjena v šestih do desetih minutah. To je pač jasen dokaz, da se lahko prepreči ob požaru vsaka nesreča, ako ostanejo gledavci mirni.

Koliko pojedjo razni narodi kruha. Na Danskem pride na vsako glavo povprečno 287 klg. kruha, v Belgiji 247, na Francoskem 254, na Nemškem 230, v Švici pa samo 212 klg. Zanimive so številke pred letom 1880. Tedaj je povžil povprečno na leto vsak Francoz 258 klg. kruha, Danec 256, Belgijec 240, Nemec 211, Švicar 205, Holanec 201, Rus 173, Portugalce pa samo 107 klg. Številke dajo veliko misliti, kajti v 26 letih so zelo narastle, kar je posledica podraženja mesa.

sl. Preseljevanje v Rusijo. Iz evropske Rusije se je preselilo v Priamurski kraj doslej okoli 54.000 oseb, še 6000 jih pojde v kratkem tje. 180.000 desetih zemlje jim je tam vlada odkazala, da jo obdelujejo.

Novice iz Amerike.

Drobne novice. O predsedniku Rooseveltu pišejo listi, da mnogo telesno dela; na svoji farmi prav podomače občuje z delavci ter naklada seno, da vse z njega teče. Na vile baje nasadi toliko, da se izpod sena komaj vidi. Roosevelta zlasti v Egiptu zelo čislajo, kajti tam imajo čez 10.000 veljblodov, ki imajo ime Roosevelt. — V New Londonu sta se pri igri sprla 10-letna dečka Morgan in Rogers; zato je Morgan ustrelil Rogersa v prsi, da je bil takoj mrtev. Sad „svobodne šole“ kot jo zahteva „Narod“. — Na Filipinih popravljajo in grade utrdbne neprestano. Posadka na otoku v Manilski zaliv je pojačena. Oklopnice, odločene za pot v Tiho morje, so večinoma

vse popravljene. Urednik pariškega „Eclairja“ Judet je prepričan, da mora priti do vojne med Ameriko in Japonsko, ker obe hočeta imeti prvenstvo na Tihem morju ter je naraščanje japonske moči nevarno za mir Amerike. Vojna bode izbruhnila kmalu, ker Japonska gotovo ne bo pustila, da se Amerika okrepi. Moštvo ameriške mornarice je sicer pomanjkljivo, toda častniki so dobri vojaši in izobraženi taktiki. Da se Amerika resno pripravlja na boj, dokazuje ta, da se v mornaričnem odseku posvetujejo o tem, kako bi se dale v najkrajšem času povečati in pomnožiti ladjedelnice ob zahodni obali. — Zvezna vlada bode nakupila kolikor mogoče veliko delnic železniških družb, da bodo mogli tudi njeni zastopniki priti v upravne svete ter tako nadzirati delovanje družb. — Izredno dobra letina za sadje je letos v Kaliforniji. Grozdja so pridelali nad 4500, sadja pa nad 6000 vagonov. — V pitsburškem gledališču Donora je neka družba vpriporila igro Gay Paree. Ker predstava gledavcem — večinoma železničarjem — ni ugajala, so začeli — ne živizgati, ampak metati na igralke jajca, da so morale pobegniti z odra. — Iz New-Yorka v Avstralijo dirkata tovorna parnika družb Tyser Line in Australian Steamship Co. Nagrada je ladja, polna najlepšega bombaža. Pot bode trajala 60—70 dni. — V Raonakeju je množica razbila vse grške gostilne. Vzrok je, ker je neki Grk za čebulo zahteval posebej še 5 cent. — Grozen vihar je vladal v Dakoti. Vrtnec je politika Peaseja dvignil v zrak 50 m visoko in ga vrzel zopet na tla, da se je takoj ubil. — V Georgiji bodo uvedli zakon, ki prepoveduje izdelovanje in prodajo opojnih pijač. Guverner Smith bode zakon podpisal, čeprav izgubi kot lastnik prvega hotela v državi na leto 60.000 dolarjev. — Iz ljubosumnosti je ustrelil v Farmingtonu Searles svojo ženo in brata, nato pa še sebi pognal kroglo v glavo. — V Kansasu je bil 16. julija tak naliv, da je utonilo več sto goveda in je na stotine orlov pšenice uničenih. — Napram italijanskim izseljencem pripravlja Zvezna vlada ravno take določbe, kot proti japonskim kulijem. Na ta način upa, da se iznebi članov družbe „črna roka“ in izmečkov italijanskega ljudstva, izvršujočih v bogati Ameriki svoj „posel“. Tako so v Hahnvilleju ukradli štirje Lahi nekega dečka in ga ko niso dobili odkupnine, ravnodušno umorili. To en zgled izmed sto in sto drugih in hujših zločinov. — V New-Yorku, Brownvilleju, Newarku in Jersey Cityja je pričelo 17. julija stavkati 50.000 krojačev. Zahtevajo 9-urni delavnik in 10 % zvišanje plače. — V Čikagu se snuje svetovni trust za gledališča z glavnico 100 milijonov dolarjev. Po celem svetu bodo pokupili vsa boljša gledališča. — Iz New-Yorka je izginil žid Greenfield, ki je pošiljal denar v Evropo. Mnogo naših rojakov je spravil ob trdo zaslužene novce. Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da opozarja izseljence na slovensko banko Tiskovnega društva „Amerikanski Slovenec“ v Jolietu. — Dolgotrajna razprava proti Haywoodu, obtoženemu, da je umoril guvernerja Scheuenberga, je bila 29. m. m. končana s tem, da je bil Haywood oproščen. Takoj je vodstvo socialne demokratske stranke nudilo Haywoodu kandidaturu stranke, ki jo najbrže sprejme.

Telefonska in brzjavna poročila.

ŠTRAJK V KRESNICAH.

Kresnice, 7. avgusta. Tu so pričeli stavkati včeraj Hrvatje, okoli 200 po številu. Zahtevajo plačo 2 K 40 vin. na dan. Dozdaj so imeli samo 2 K.

STRAŠEN ZLOČIN.

Pariz, 7. avg. V Marsilju je policija zaprla nekega gospoda s soprogo, ki sta na kolodvoru oddala za London kovčeg, v katerem so vslužbenci našli, ko so zapazili, da iz njega teče kri, truplo neke ženske z odsekano glavo in rokama. Glavo in roki je policija našla pri zakonski dvojici v drugem kovčegu. Tujca sta se pripeljala iz Monte Carla.

TIFUS NA OGRSKEM.

Budimpešta, 7. avg. V vojaškem taboru v Pilis-Osahi je obolelo deset vojakov 22. pešpolka na legarju. Eden je umrl.

BOMBARDMA V CASABLANCI.

London, 7. avgusta. Francoski vojaši so se izkrcali v Casablanci ter Maročane naskočili z bajonet. 260 Maročanov in Kabilov je ubitih. Nato so francoske križarke, ki so danes dospale v Casablanca mesto bombardirale in zažgale vse vasi v okolici.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
6	9. zveč.	735'9	24'2	sl. svzh.	jasno	
7	7. zjut.	736'5	19'8	sl. svzh.	jasno	0'0
7	2. pop.	735'5	31'1	sl. jzah.	jasno	

Srednja včerašnja temp. 24'8°, norm. 19'5°.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežuto vest, da je naša nepozabna, iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, tašča in prastara, svakinja, gospa

Ana Jeran roj. Mali

danes, v torek 6. t. m. po dolgi in mučni bolezni previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, ob 11. uri ponoči v 64. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek, dne 8. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Kokrsko predmestje št. 15 na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi.

V KRANJU, 6. avgusta 1907.

1762 **Žalujoči ostali.**

Zahvala. 1757

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli od raznih strani ob smrti nezglednega sina, oz. brata, svaka in strica, gospoda

Rudolfa Lampé

c. kr. gozd. nadz. komisarja

izrekamo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo za krasne vence c. kr. uradnikom, Narodni čitalnici, salonskemu orkestru in pevskemu društvu „Postojna“. Dalje cenjenim g. pevcem za ganljivo petje in vsem gg. uradnikom in znancem za častno spremstvo na zadnjem potu.

V Postojni, 6. avgusta 1907.

Žalujoči ostali

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja, ki so se nam izkazovali med boleznijo in ob pogrebu nezglednega nam očeta in soproga, gospoda

Ignacija Alta

veleposestnika in gostilničarja

se podpisana rodbina najpriskrbeje zahvaljuje vsem prijateljem, znancem, sorodnikom, posebno č. duhovščini, sl. veteranskemu društvu, pevskemu zboru, darovalcem vencov in sploh vsem, ki so pokojnika počastili s tako številno udeležbo na njegovi zadnji poti.

Sv. Anton v Slov. Gor. 4. avg. 1907.

1768 1—1 **Rodbina Alt.**

Št. 9712.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe

okrožnih zdravnikov

in sicer:

1. V Grosupljem z letno plačo 1600 K. — Dokler ne dobi zdravnik železniško-zdravniške službe na Grosupljem, mu bo tudi še zdravstveno okrožje plačevalo prispevek letnih 600 K;

2. v Kostanjevici z letno plačo 1400 K;

3. na Planini z letno plačo 1400 K;

4. na Trati z letno plačo 1600 K.

Z vsako teh služb je združena tudi aktivitetna doklada 200 K.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 25. avgusta 1907

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje, ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na takšne prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

O deželnega odbora kranjskega

1710 3—3

v Ljubljani, dne 31. julija 1907.

Poslano.

Na naslov vseh p. n. trgovcev in pekov-obrtnikov v Trnovo-bistriškem in podgradskem okraju.

Čast mi je vsem Vam vljudno javiti, da sem 1. avgusta t. l. podal gospodu

Slavoj Jenko v Podgradu

svoje zastopstvo za Podgrad in Trnovo-Bistrico s prav obsežnim okrožjem in da bodem v to svrhu vzdrževal svoje lastne zaloge v Podgradu in Trnovem-Bistrici. Ker so moji izdelki prav izborni in splošno priljubljeni in pa, ker bode mojemu zastopniku mogoče vsakega cenj. odjemalca točno in solidno postreči, pričakujem obilnih cenj. naročil, za katera se najtopleje priporočam ter beležim

z velespoštovanjem 1696 3—3

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju.

Lep lokal

s stanovanjem je takoj ali za november za oddati v Sodnijskih ulicah.

Več pove kamnosek **Alojzij Vodnik**, Kolodvorske ulice, Ljubljana. 1725 3-2

Elegantno stanovanje

s 4 sobami, balkonom, predsobo, sobo za posle, kopalno sobo, kuhinjo in jedilno shrambo oddati je za novemberski termin v najem. 1723 3—3

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se povsod

V bližini Ljubljane se da takoj v najem ali na račun dobro idoča

- - gostilna - -

1713 Več pove upravništvo „Slovenca“. 2—2

FRANC JOŽEFOVA grenka voda.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 62

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

2469 150-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

- VINO -

Iv. Zechner v Brežicah
šte. 30 prodaja svoja vina s
sromejskih gor, ru-
deče po 22 in 23, belo po
23 in 24 kr. liter. Kupci naj se
izvolijo sami potruditi k poskušnji,
ker se vzorci ne pošiljajo.
1444 6-4

Služba tajnika

kateri mora biti zmožen vseh opravkov
denarnega zavoda, posebno pa še samo-
stojnega reševanja sodnijskih zadev, ter je
popolnoma zanesljiv, se razpisuje, in
se ponudbe z natančnimi navedbami dose-
dajšnjih delovanj kot tudi zahtev — prosijo
na **Ljudsko hranilnico in poso-
jilnico**, reg. zadr. z neom. zav. v Celju.

Z velespošt. za isto:

1740 2-2

Peter Kostič.

Lovski pes

1748 5-2

prepeličar

se po ceni prodaja ali pa zamenja
za psa brakirja.

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Stanovanje

v pritličju, obstoječe iz ene sobe,
kuhinje in jedilnice 1746 2

se takoj odda.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

- Lepo -

1729 8-4

stanovanje

z 3 sobami, vrtom in vsemi
drugimi pritliklinami se odda
za november-termin. - - -

Več se izve v Vrhovčevih ulicah 9, I, nadstrop.

Podpisana naznam p. n.
cenjenim svojim odjemalcem
da bom tudi po smrti svojega
soproga

mesarsko obrt

nadalje vodila. — Obenem se
p. n. cenjenim odjemalcem za-
hvalim za doseganje naklonje-
nosti in se jim toplo priporočam
tudi za prihodnje. 1747 4-2

Frančiška Leben, mesarica.

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik

1000 52-7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist iz-
gasečo pijačo. — Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1-50, 1/2 kg steklenica K —90, poštni zavoj,
neto 3 kg, franko zavojnina in poštnina K 5-60. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.
„Bibe“, brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo
gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 krona.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne
otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekl. 2 kroni.

Tinktura za želodec je želodec krepilno, tek vzbujačo, prebavo in odprtje
telesu pospešujočo, sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

Natečaj.

Upravni odbor javne obč. bolnice Franca Jožefa I. v Krškem
razpisuje mesto

PRIMARIJA

z začetno letno plačo K 2400.

Prosilci imajo dokazati posebno izvežbanost v kirurgiji, naj-
manj 6 mesečno medicinsko prakso in popolno znanje obeh dežel-
nih jezikov.

Prošnje naj se vložijo do 5. septembra 1907.

Krško, 5. avgusta 1907.

1756 3-1

Vljudno naznam p. n. občinstvu, da prevzamem jutri

dne 8. avgusta

meščansko pivarno

na Sv. Petra cesti šte. 47

kjer bom točil izborno puntigamsko pivo ter dolensko,
štajersko ter dalmatinsko vina. Skrbel bom tudi za izvrstno
kuhinjo, za gorka in mrzla jedila.

Za obilno obiskovanje se najvljudneje priporoča

Jernej Rugelj, gostilničar.

1761 1-1

1641 12

CVIČEK

bel in svetlo rdeč po 25—27 kr. l. ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem, postaja Videm-Krško.

Naznanilo prodaje.

Proda se fotografski ateljer **Julius Müller**. — Ponudbe je staviti do
10. t. m. na **Ljudsko posojil-
nico**, Kongresni trg št. 2. Kupec
mora ateljer takoj odstraniti. 1751 1-2

2

1750 3-2

dobro ključarska pomočnika in
en močan vajenec

bodo takoj v delo sprejeti pri
Ivanu Trillerju, ključavničarju, Bled.

Prostorno stanovanje

na ulico, obstoječe iz dveh sob,
predsobe, kuhinje itd.

se odda z novembrom

1709 3-3

Letna najemščina z vsemi do-
kladami znaša K 480. Pojasnila:
Florijanske ulice 23, II. nadstr.

1714 2-2

Izurjene šivilje za slamnike

za stroj za spodnji šiv se takoj
sprejmo. Voznina tje in nazaj se
povrne.

Siegfried Engl, tovarna klobukov in slamnikov
Dunaj VII, Neubaugasse 18.

Fran Švigelj na Bregu, pošta Borov-
nica, išče dobrega in
spretnega

kurjača.

Nastop službe 15. avg. t. l. Plača po dogovoru.
1700 3-3

Dobro domače vino

po gld. 22.—, rdeče in belo, prodaja
Vinko Vanič, vinogradnik, Krapina.

1578 — Vzorce pošilja zastoj. — 10

Stettin, 7. junija 1907.

Falkenwalderstr. 23. I.

Gospodu

1459 10-7

Gabrijelu Piccoli

lekarnju v Ljubljani.

Vaša tinktura za želodec je pri
meni zelo dobro učinkovala in čutim
prijetno dolžnost izreči Vam iz hva-
ležnosti svoje priznanje in Vašo že-
lodčno tinkturo povsod priporočati.

Velespoštovanjem

Gospa Klara Bierer.

**Podružnica
v Spljetu.**

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižico in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglašila za subskripcijo deležev snuje se »Hotelske družbe z omenjeno za-
vezo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

**Podružnica
v Celovcu.**

Rezervni fond:
K 200.000.